

[Lewinsky.]

videregaaende; men Folketinget har nu givet sin Tilslutning til Forslaget i den Skikkelse, hvori det foreligger, og vi har ikke meget Haab om, at det skulde lykkes os at faa de Ønsker, jeg her har nævnt, ført videre frem i dette høje Ting. Vi vil derfor heller ikke tage disse Spørgsmaal op igen i det kommende Udvalg.

Derimod er der en enkelt Sag, som jeg gerne vil røre lidt ved, en Sag, som er kommet frem, efter at dette Forslag har forladt Folketinget. Det er den Retsvildfarelse, kan man vel kalde det — nogle kalder det Justitsforbrydelse —, der er kommet for Dagen i Nykøbing F. Efter Bladenes Meddelelser ser det ud til, at en Mand er blevet dømt og har maattet begynde Afsoningen for en Forbrydelse, som senere har vist sig at være begaaet af en anden — i alt Fald efter de Oplysninger, der i Øjeblikket foreligger. Der er efter min Opfattelse intet, der er mere nedbrydende for Retsfølelsen og ødelæggende for vor Retspleje, end at noget saadant kan ske: at en kan blive idømt Straf for en Forbrydelse, han er uskyldig i. Jeg mener derfor, at dette Tilfælde maa medføre, at vi her i Tinget bliver nødsaget til at tage det Spørgsmaal op, om der gennem de foreliggende Bestemmelser er skabt betryggende Sikkerhed for, at Politiet ikke under en Forundersøgelse misbruger sin Stilling. Jeg mener, at vi kommer til at tage den Ændring, som er indført i Forslagets § 144, op til Behandling igen, en Ændring, hvorefter Dommeren i det enkelte Tilfælde kan tillade, at sigtede afhøres af Politiet udenfor Retten. Der er man inde paa en Slags Indførelse af Inquisitionen paa ny i vor Retspleje. Men det gaar ikke an at lade Politiet faa den Magt at kunne udenfor Retten paa Tomandshaand søge at fremskaffe eller fremlokke en Tilstaaelse, som bagefter viser sig ikke at være rigtig. Det kommende Udvalg maa tage dette Spørgsmaal op til nøje Undersøgelse og Overvejelse og finde en Form, der kan virke fuldt betryggende, saa at man kan stole paa, at slikt ikke kan finde Sted. Politiet bør og maa ikke paa Tomandshaand kunne behandle en sigtet saaledes, at han gaar hen og aflægger Tilstaaelse om noget, som han ikke har gjort. Vedkommende Sag er endnu ikke fuldstændig klaret, den er for Retten endnu, og jeg haaber, at det Udvalg, som bliver nedsat, maa faa alle Oplysninger vedrørende denne Sag. Jeg synes, at det er et Spørgsmaal af saa overordentlig Betydning, at man

fra alle Sider maa være enig om, at der maa skabes saadanne Former for Retsplejen, at man er sikker paa, at uskyldige ikke kan blive idømt Straf. Jeg har altid stillet mig noget tvivlende overfor disse Tilstaaelser — jeg ved ikke, hvad Betydning man i Grunden kan tillægge dem. Efter min Mening — men maaske er det alt for meget en Lægmandsmening — maa Politiets, Anklagemyndighedens Opgave være at samle Bevismateriale mod den anklagede og forelægge det for Dommeren, som derefter paa det Grundlag maa træffe Afgørelsen. Derimod er det ikke Politiets Hverv at møde med en Tilstaaelse eller Bekendelse, som kun kan være fremskaffet paa to Maader: enten ved, at der er skaffet tilstrækkeligt Bevismateriale, saaledes at den sigtede erkender, at han lige saa godt kan gaa til Bekendelse, eller ogsaa ved, at Bekendelsen er fralokket ham og derfor ingen Værdi har. Dette Punkt er, som sagt, efter min Opfattelse af saa overordentlig Betydning, at jeg paa det varmeste maa anbefale det kommende Udvalg at sørge for, at vi her faar en Ændring i den gældende Strafferetspleje.

I øvrigt kan jeg paa mit Partis Vegne tilsige vor Villighed til at yde Medvirken til, at det foreliggende Lovforslag eventuelt kan blive gennemført i denne Samling.

Godskesen: Retsplejeloven har jo endnu ikke været i Kraft i 10 Aar, og i den Tid er der, som den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, fremkommet en Række Tillægslove, der i Antal langt overstiger det forløbne Aaremaal. Som den højtærede Minister ogsaa fremhævede, er Retsplejeloven gennem disse Tillægslove blevet meget vanskelig at overskue, vanskelig for Jurister og vel næsten umulig for Lægmand. Jeg glæder mig derfor i høj Grad over, at det nu stilles i Udsigt, at vi endelig skal faa et samlet Optryk af Retsplejeloven. Men naar vi har faaet dette Optryk, mener jeg, at det vil være rigtigt at standse i nogle Aar, lade Retsplejen arbejde og Erfaringerne nedfælde sig og først, naar dette er sket, skride til en ny Revision. Hvis vi nu opnaar et Resultat som det, jeg her har nævnt, vilde det være en overordentlig stor Fordel. Jeg vil anse den for saa betydningsfuld, at jeg for mit Vedkommende skal være villig til at vise stor Resignation for at naa dertil. Jeg vil resignere med Hensyn til mine egne personlige Ønsker — jeg tænker her særlig paa det Ønske, jeg tidligere har haft Lejlighed til at fremsætte